

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204159
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123204159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú Z. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., t.č. R. 1, X. a otca Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, X. o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra 13P/54/2023-15 zo dňa 06.04.2023 tak, že zveruje maloletú Z. P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa určenej podľa osobitného zákona mesačne od 01.06.2023, ktorú sumu je matka povinná platiť k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným na Okresný súd Nitra dňa 15.05.2023 sa otec maloletej Z. P., nar. XX.XX.XXXX domáhal zmeny úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu tak, aby bola maloletá zverená do jeho výlučnej osobnej starostlivosti a aby matka bola zviazaná prispievať na jej výživu sumou, ktorej výšku ponechal na úvahu súdu. Styk matky s maloletým dieťaťom nežiadal upraviť súdnou cestou. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka mala rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 13P/54/2023 zverenú maloletú Z. do jej osobnej starostlivosti. Aktuálne matka nemá zabezpečené bývanie pre seba a pre maloletú, a preto sa dňa 15.05.2023 dohodli, že pokiaľ si nevyrieši bytovú situáciu, bude maloleté dieťa v jeho starostlivosti. Výdavky na maloletú má primerané veku dieťaťa, žiadne zvýšené výdavky na maloletú nemá. V starostlivosti o maloleté dieťa mu budú nápomocní jeho rodičia. (1)

Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, svoju neúčast' ospravedlnila mailovým podaním dňa 16.05.2023 z dôvodu, že je odcestovaná v zahraničí a zároveň dňa 07.06.2023 telefonicky ospravedlnila svoju neúčast' s tým, že sa nachádza v Portugalsku a pojednávania sa nezúčastní. Súd v zmysle § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) pokračoval v konaní bez prítomnosti matky. (2)

Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného návrhu. Maloletá Z. bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Od posledného pojednávania 04/2023, kedy súd upravoval práva a povinnosti k maloletej, u otca nenastala žiadna zmena pomerov. Býva s maloletou a jeho rodičmi v nájomnom byte, kde mesačne prispieva 150 eur. Je živnostník, predpokladá, že bude mať nižší príjem ako uviedol v 04/2022, z dôvodu zabezpečovania osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Poberá rodičovský príspevok v sume 301 eur mesačne. Prídavky na maloleté dieťa poberá matka, tieto mu nepreposiela rovnako neplatí ani výživné, neprispela žiadnou sumou.V

starostlivosti o maloletú mu pomáhajú rodičia. Jeho matka je síce zamestnaná, ale vedľa si rozdeliť starostlivosť o maloletú. Spláca pôžičku v mesačnej splátke 15-20 eur so zostatkom cca 2000 eur, spláca splátku 90 eur - kúpa mobilného telefónu. Styk matky s maloletou nežiada upraviť súdnou cestou, dohodli sa na stretávaní sa matky s dieťaťom. Výživné ponecháva na úvahu súdu s tým, že pokiaľ sa určí minimálne výživné, s týmto súhlasí, pretože vie, že matka si neplní ani vyživovaciu povinnosť k synovi H., ktorý je v NOS sestry matky, ktorá mu uviedla, že o syna sa viac nezaujíma ako zaujíma. (3)

Kolízny opatrovník ako zástupca maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že navrhuje súdu, aby zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a matke určil minimálne zákonom stanovené výživné s tým, že styk bude ponechaný na dohodu rodičov bez súdnej úpravy. Potvrdil, že rodičia sa dohodli na zmene zverenie na ÚPSVaR v Nitre. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 15.05.2023 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- správy zo soc. šetrenia pomerov v domácnosti otca zo dňa 16.05.2023
 - správy zo soc. šetrenia pomerov v domácnosti matky zo dňa 26.05.2023
 - pripojený spis Okresný súd Nitra 13P/54/2023 zo dňa 06.04.2023
 - pripojený spis Okresný súd Nitra 13P/305/2022
 - rozsudok Okresného súdu Nitra 35P/2/2022-28 zo dňa 02.02.2022
- a zistil tento skutočný a právny stav: (5)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra 13P/54/2023 - 15 zo dňa 06.04.2023 súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bola maloletá Z. P., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu mesačne sumou 150 eur. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom. (6)

Dňa 15.05.2023 sa rodičia dohodli, že maloletá Z. P. zostane v starostlivosti otca. Otec je SZČO s príjmom cca 900 eur s tým, že predpokladá, že bude mať znížený príjem vzhľadom k realizácii osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu. Poberá rodičovský príspevok vo výške 301 eur mesačne. Prídavky na maloleté dieťa nepoberá, tie poberá matka, ktorá ich otcovi nepreposiela. Výdavky na maloletú sú bežného charakteru, ktoré súvisia so starostlivosťou o maloletú. Otec špecifikoval mesačné výdavky na maloletú nasledovne: plienky 40 eur, mlieko 130-150 eur, príkrmy, hygiena, oblečenie. Zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť pre maloletú otec nemá. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť. V súčasnosti žije maloletá Z. u otca, ktorý býva so svojimi rodičmi v nájomnom byte, kde mesačne rodičom prispieva sumou 150 eur.

Zo správy Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 02.06.2023 z vykonaného šetrenia pomerov v domácnosti otca vyplýva, že rodina otca obýva 2 izbový mestský nájomný byt, v ktorom má otec spolu s maloletou k dispozícii izbu, ktorá je štandardne zariadená a prispôbena potrebám maloletého dieťaťa. Mesačné náklady na bývanie sú 170 eur nájom, 27 eur elektrina, 23 eur internet. Starí rodičia uviedli, že so starostlivosťou budú synovi pomáhať, no ich syn sa dokáže o dieťa postarať aj sám. (7)

Matka od mája 2023 nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Kontakty matky s maloletou sa realizujú telefonicky, resp. prostredníctvom videohovorov, rodičia spolu komunikujú písomne cez sociálne siete. Matka nerealizovala osobný kontakt s maloletou, na výživu neprispieva. Okrem maloletej Lei má vyživovaciu povinnosť k maloletému H. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Nitra 35P/2/2022-28 zo dňa 02.02.2022 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Y. L. a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu výživným sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa určenej podľa osobitného zákona.

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava sa nepodarilo prešetriť pomery u matky na ňou udávanej adrese pobytu Bratislava, Fedinova 16, pre jej opakovanú neprítomnosť v mieste uvádzaného bydliska bydliska. (8)

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. v platnom znení (ďalej len Zákona o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. (9)

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (10)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (11)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (12)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (13)

Od 01.07.2022 predstavuje mesačné minimálne výživné sumu 32,11 eura na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (14)

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (15)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (16)

Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (17)

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (18)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (19)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej Z. P., nar. XX.XX.XXXX bol podaný dôvodne, pretože na strane matky nastala zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu zverenia maloletého dieťaťa z jej výlučnej osobnej starostlivosti do starostlivosti otca. Matka aktuálne nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa, nemá vyriešenú otázku bývania, zdržiava sa pravdepodobne v zahraničí. Súdu sa ani opakovane nepodarilo prešetriť pomery v domácnosti matky pre jej neprítomnosť. Rodičia sa 15.5.2023 dohodli, že maloletá Z. P. bude v starostlivosti otca, ktorý si ju aj prevzal do osobnej starostlivosti a túto riadne zabezpečuje. Sociálnym šetrením pomerov v domácnosti otca súd nezistil žiadne nedostatky, ktoré by bránili v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté dieťa, otec riadne zabezpečuje každodenné potreby maloletého dieťaťa. Súd preto v zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine, vzhľadom k zmeneným pomerom zveril maloletú Z. P. do osobnej starostlivosti otca. Pri rozhodovaní prihliadal na najlepší záujem maloletého dieťaťa a dohodu rodičov. Súd styk matky s maloletým dieťaťom neupravil, vzhľadom k tomu, že matka a ani otec nežiadali upraviť styk súdnou cestou. (20)

Súd určil matke vyživovaciu povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa určenej podľa osobitného zákona mesačne (aktuálna výška je 32,11 eura mesačne), pri zohľadnení jej ďalšej vyživovacej povinností, ktorú matka a prihladol na jej aktuálnu finančnú situáciu (matka je bez príjmu) a majetkové pomery. Súd však zdôrazňuje, že je povinnosťou matky využiť svoje schopnosti a možnosti k tomu, aby sa čo najskôr zapojila do pracovného procesu a tým dosahovala pravidelný primeraný príjem, ktorým by sa podieľala na zabezpečovaní výživy svojho dieťaťa, aby tak mohla s pribúdajúcim vekom dieťaťa a tým aj zvyšujúcimi sa nárokmi na zabezpečovanie jeho každodenných potrieb prispievať adekvátnym výživným. (21)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (22)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.